

کەرکووك داواي کورد ئەكەت

دلىز محمود سابير

کەرکووك زۇر لە مىزە زمانى گىرتۇو، زمانى پاراوى كوردىيەك كە فەرەھەنگىكى هەمۇو ووشەكانى زمانەوانى دنىاي تىادا كۆپتەوە، كەرکووك ھەر خۇرى بە تەنها فەرەھەنگىكى پەر لە ئازارى دەستى ناحەزو چاو بىرسىيەكان كە دىيان سالە ئەي چەوسىئىنەوە كانزاي ناو ھەناوى بە تىلان دەبەن بۇيە گرى عەشقەكەي كەرکووك بۇ شاد بۇونەوە بە كورد ھەر لە بلېسىدەيە، بۇيە ھەميشە واي پى خۇشە چىكى ئەو ئاگەرە بىكەۋىتەوە دەست كورد تا ئەوانەي پى بىسوتىينى كە سالەھايە ئازارى بە دەستىيان خواردۇوە. ھىشتا ساوايەكى پى راوكە نەكىردو بۇو كە سنگى دايىكى دل سوتاوبىان كردەوە و ناوا مىژۇو كلتۈرۈر تەنانەت ويسىتىيان فەرەھەنگە پىرۈزەكەي بىگۈن بەلام خۇرى نەدا بە دەستەوە ھەر بەناوى خۇرى مايەوە و چاوى بىرىيەو سىماي بەرزى كوردىستان و فرمىسىكى دەشى ئەرشت بۇي، خۇرى بە لاواز نىشان نەدا نەكا دوزىمن واتى بىگات كورد لاوازو بىن توئاپىيە.

زۇوتەر كەرکووك و ھەمۇو نەوتى عىرماق بە دەست كارخانەكانى بىيڭانەمۇو دەزرارو ھىچ رۇشنايىەكى ئەندەدا بە ئايىندەي عىراق و ئەمە خۇ كوردىستان ھەر ھىچ مافىيەكى بۇ نەبۇو ناوى بەرى، ھەرچەن نە دېزىمە دزو تالانىيەكەي بەغداي پېشىو كە گۆر نزاوه بە بىريارىكى پى لە موغامەردو چەقۇ لە مل ھەلسۇون نتوانى ھەمۇو كارخانەكانى بىيڭانەلە زېرى ناوى تائامىمى نەوتا بىكەرپىنەتەوە زېرى رېكىنى باخەلى تايىيەتى خۇرى بەلام ئەمە ئەوهندە تر چارەنۇسى كەرکووك و پاشە رۇنى ئەو شارە پى لە ئازارى نا دىيارتر كرد بەھەنگى كە ناوى نا پارىزىڭارى تاءميم تا دايىك كۆرپە خۇرى نەناسىتەوە دوا رۇز كە چى داواو و ھاوارى كەرکووك بۇ ھاتنەوە بۇ باووشى كوردىستان ئەوهندە تر زېرى پىيى پېزىمى سەرمەيەدارى چاچۇنۇكى لەق كردو رۇزى بە يەك شاد بۇونەوە دايىك كۆرپە فەرەھەنگەي تا ئەھات لە يەكتىر نزىك خستەوە تا رۇزى گەيشتەوە بەم رۇزە كە لە مەلەنەيى سىاسىيدا ووتۇ وېزى لە سەر ئەكىرى ھەول دانىكى زۇر لە ئازادايە بۇ دەركىردنەوەدى شەھادى مىلاد و بەيانى لادىكەي چونكە كەرکووك ھىنەدە بە پەرۇشەوە گەرروى كردىتەوە ھاوارمان بۇ ئەكەت:

وەرن ئەي كورد بىمگەنە ئامىزى كەرتىان، وەرن پەلەم بىگەن و دەست بىكەنە ملە با لە ھەواي بىن گەردى كوردىستان پاراو بەم، وەرن چىرىكى خۇمتان بۇ بىگىرەمەوە، نىيازى دلى خۇمتان بۇ دەربىرم، ئەي من ئەوعاشقە نىيم كە شەيداي بەفرو دەشەباكەي سليمانىم و گەرەكەم دەھىنەن و دەبا؟ ئەي نازانىن دەيان سالە من گۆئى بىستى باڭى بەيانىانى مزگەوتەكانى شارى قەلا و مەنارە نىيم؟ وەرن گەر منتان خۇش ئەوي، لەوە زىياتر دوورە پەرلەپەرامەوەستن، من ھەمۇو لاپەرەكەنلى ئىنەن گەريانە بۇ ئىيە، من تىكىرای رۇزەكان چاوم لېك نەناوه تا بتان بىيىنەم و ئەو ساتە بىكەم رۇزى لە دايىك بۇونە كە بۇ يەكەم جار خۇم لە باووشى دايىكى خۇشەویستىدا ئەبىنەمەوە، من ئەم كاتە گەورە ئەبىم كە دوزىمن دەست بەردارم ئەبن وجارىيەكى تر بەرۇكم پى ئاكىنەوە، من بە روو سورىيەوە چاوم بىرىيەتە ئەو ئازازىدى و سەرورىيەدى دەستە بىلايە لە كوردىستان.

ئاي چەند گەورە ئەبىم كە ئەبىنەم ھەر كوردىك سەردانم ئەكەت يان بەلاما تىن دەپەرى، من ئەو ساتە سەرم سەد ئەوهندە بەرەو ئاسمان بىلەن تر ئەكەم كە ئەبىنەم كورد بۇوم تىن دەكەت ئەگەر دەنگەم ھەلبىرم پى بە دىنيا ھاوار ئەكەم من كوردىستانىم، كوا بالەكانىم كوا دەمارەكانى لەش كە لېيان دابىرىيۇم؟ ئىيەوە منتان لە دايىك دابىرىيە بە قورسايى دىنيا سۈزۈ خۇشەویستى منى لە ناخادا گل داوهتەوە، ھىشتا پەل و بائىشە ئەكەن؟ دە وەرنەوە سۇنۇرە دەستكىرەكەم و ئەخشە گلاۋەكەى دوزىن ھەلۇھىنەوە و كۆل مەددەن من ئەمەوى بىيەمەوە من حەز ئەكەم بە دىدارتان شاد بىمەوە ھەرچەن نە ئىيەش درېييتان نەكىردووە، لە ھەمۇو زەمەن ئەنەن كارەساتى ھىنەيە پېتان.

بەلام دلنيا بن من دەبىمە مايمەي خىرو خۆشى و زەماوەندى سەرفرازى بۇتان و هەموو ئەو ئىيانە سەختە پىر لە ئازارەتان لە بىر ئەبەمەوە شىپارانە هاتۇون بە دەنگەمەوە بەلام نەكەن بە دوو بەلىيىنى نادارووست ئەمكارەش بىينە چۆك و بىرواييان پىن بىكەن ، بازوى مەردانەيلىنى ھەتكەن وەرن تو خوا بىم بەنەوە بۇ بەر دەمىي مەمەدى دايىھە تا كۆرپەكەي خۆي بىناسى و نەتوانى دەست بەردارى بىن .. من كەركۈوكمە دە وەرن سا ئازادم كەن لە كۇقى ئەم دېنداانە ، تو خوا بۇ تاقە جارىيىش شەۋىيەك وەرن با پىكەمەوە ئاھەنگىكى نەورۇز ساز كەين با رېكى خەين ئەم بەھارە بىن ، بە راست ئېيۇھ بىيىستوتانە من هەموو سالىيەك بە دزى يەوه شەوانى نەورۇز تەۋۇژى گەرى دەرەونەم زىياد ئەكمەم ئەزانىن بۇ ؟ بىن ئەوهى پېئىم ھەست بىكەت ئەمە ئاھەنگى تايىيەتى و تەنھايىمە چۈنكە هەموو سالىيەك جارى نەورۇز سەرىكەم لى ئەدات و پىكەمەوە زەماوەندىيىكىش ساز ئەكەين .

من كەركۈوكم من تازە عەشق و دىلدارى خۆي خزانۇتە جەستەم و داوى دايىھە كوردىستانم لى ئەكەت ، من شەھى خۆشىم نەدىيە ، وەرن دەبا بۇتان باس كەم دېندهكەن بە ۋۇناكى ئاگىرى من شەۋىيان لە خەڭى دەقەرم زېاندۇووه ، منيان بۇ تاڭانى ئەھۋى من بۇ گىرفاڭ پىر كەن و بىازرگانى و دزى ئەھۋى .. ئاخ بۇ خەويىكى ئارامى لە گەل دەستە خوشكەكائىم ، سليمانى ، ھەولىيەر دەھۆك ، گوندەكائى دە وەرنەوە سەرى مەستم بنىيەم بە سنگە سېبىيەكەي شارى بەفرو قىيىلەي كوردان .